

Ciekawostki o pomidorach: 34 sprawdzone fakty

Ciekawostki zebrał: Marcin Balana · Opublikowano: 17.10.2026 · Zaktualizowano: 20.10.2026 · Zweryfikowano: 19.10.2026

Pomidor to roślina z rodziny psiankowatych, której owoc botanicznie jest jagodą, a światowe zbiory przekroczyły w 2023 r. 192 mln t. Dzikie pomidory pochodzą z Andów, pierwszy europejski opis pomidora powstał w 1544 r., a dziś to ulubione warzywo 39% Polaków. Rekordowy owoc ważył 7,661 kg, a odwodnione krzaki wydają ultradźwięki, które można nagrać.

NAJWAŻNIEJSZE W SKRÓCIE

- Botanicznie pomidor to owoc, a dokładnie jagoda, choć w 1893 r. Sąd Najwyższy USA uznał go dla celów celnych za warzywo.
- W 2023 r. na świecie zebrano ponad 192 mln t pomidorów, z czego ponad 70 mln t w Chinach.
- Pierwszy europejski opis pomidora opublikował Pietro Andrea Matthioli w 1544 r.
- Najcięższy pomidor w historii pomiarów Guinnessa ważył 7,661 kg.
- Odwodniony pomidor wydaje średnio 35 ultradźwięków na godzinę.
- Współczesne pomidory są około 100 razy większe od dzikiego przodka.
- Pomidory to ulubione warzywo 39% Polaków.

Botanika i genetyka pomidora

1 Pomidor to jagoda o średnicy od 1,5 do 7,5 cm

Owoce pomidora to jagody o średnicy od 1,5 do 7,5 cm lub większej. Botanicznie owoc to dojrzała zalążnia kwiatu zawierająca nasiona, a pomidor powstaje z zalążni i ma nasiona, więc jest owocem. Nie ma sztywnej reguły, kiedy owoc botaniczny uznaje się za warzywo; decydują zwyczaje kulinarne i żywieniowe. Dlatego w żywieniu pomidor bywa nazywany warzywem.[1][2]

Źródła: Encyclopaedia Britannica, Tomato, <https://www.britannica.com/plant/tomato>, Data odczytu: 2026.10.16, Data odczytu: 2026.10.19; Encyclopaedia Britannica, Petruzzello M., Is a Tomato a Fruit or a Vegetable?, Data odczytu: 2026.10.19

2 Każdy pomidor ma co najmniej 2 komory z nasionami

Każdy owoc pomidora ma co najmniej 2 komory z drobnymi nasionami otoczonymi galaretowatym miąższem. Pomidory są zwykle czerwone, szkarłatne lub żółte, ale istnieją też odmiany zielone i fioletowe. Kształtem mogą przypominać kulę, owal, wydłużony walec albo gruszkę.[3]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Tomato, Data odczytu: 2026.10.16

3 Pomidor należy do rodziny liczącej około 2700 gatunków

Pomidor należy do rodziny psiankowatych, która liczy około 2700 gatunków. Należą do niej także ziemniak, rośliny ozdobne i lecznicze. Badanie z 2023 r. objęło 180 gatunków psiankowatych i wskazało, że około 81 mln lat temu w ich historii doszło do potrojenia całego genomu, które mogło sprzyjać powstaniu mięsistych owoców.[4]

Źródło: Huang J. i in., Nuclear phylogeny and insights into whole-genome duplications and reproductive development of

Solanaceae plants , Data odczytu: 2026.10.16

4 Pomidor uprawny różni się od dzikiego krewnego tylko o 0,6% DNA

Genom pomidora uprawnego różni się od genomu dzikiego pomidora porzeczkowego tylko o 0,6% nukleotydów, wykazała praca opublikowana w 2012 r. w „Nature”. Ten sam zespół porównał pomidora z ziemniakiem. Różnica wyniosła ponad 8%, a badacze znaleźli 9 dużych i kilka mniejszych inwersji, czyli odwróconych odcinków chromosomów.[5]

Źródło: Tomato Genome Consortium (Sato S. i in.), The tomato genome sequence provides insights into fleshy fruit evolution , Data odczytu: 2026.10.19

5 Ziemniak powstał 8–9 mln lat temu z udziałem przodka pomidora

Linia ziemniaka powstała około 8–9 mln lat temu ze skrzyżowania przodków pomidora i roślin z grupy Etuberosum, wynika z badania opublikowanego w 2025 r. w „Cell”. Naukowcy przeanalizowali 128 genomów, w tym 88 z rozdzielonymi haplotypami. Ziemniak uprawny i jego 107 dzikich krewnych z linii Petota mają wspólną cechę: podziemne bulwy.[6]

Źródło: Zhang Z. i in., Ancient hybridization underlies tuberization and radiation of the potato lineage , Data odczytu: 2026.10.19

6 Bank nasion w Kalifornii przechowuje 1203 próbki dzikich krewnych pomidora

Centrum Zasobów Genetycznych Pomidora (TGRC) na Uniwersytecie Kalifornijskim w Davis ma w zbiorze 1203 próbki 17 dzikich gatunków z rodzaju Solanum. Badaczom przekazuje po 25 nasion z próbki gatunków samopylnych i po 50 nasion gatunków obcopylnych. Część zbioru to „uratowane” populacje, m.in. pomidora porzeczkowego (*S. pimpinellifolium*) i *S. pennellii*. [7]

Źródło: Tomato Genetics Resource Center, University of California Davis, Wild Species Accessions , Data odczytu: 2026.10.19

7 Odwodniony pomidor wydaje około 35 dźwięków na godzinę

Odwodniony pomidor wydaje średnio 35,4 dźwięku na godzinę, a rośliny z grup kontrolnych mniej niż 1, wykazało badanie z 2023 r. Są to ultradźwięki w zakresie 20–100 kHz. Zmierzone 10 cm od pomidora miały średnio 61,6 dB SPL w szczycie, a badacze szacują, że można je wykryć z 3–5 m. Programy uczenia maszynowego rozpoznawały po samych dźwiękach, czy roślina jest odwodniona, czy zraniona.[8]

Źródło: Khait I. i in., Sounds emitted by plants under stress are airborne and informative , Data odczytu: 2026.10.19

Historia pomidora

8 Pomidory przyplłynęły do Europy ponad 500 lat temu

Ponad 500 lat temu, na początku XVI w., Hiszpanie przywieźli pomidory do Europy. Dzikie pomidory pochodzą z Andów w Ameryce Południowej, prawdopodobnie głównie z Peru i Ekwadoru. Udomowiono go zapewne w Meksyku przed przybyciem Kolumba. Angielska nazwa „tomato” pochodzi od słowa „tomatl” z języka nahuatl, którym mówili Aztekowie.[3]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Tomato , Data odczytu: 2026.10.16

9 Pierwszy europejski opis pomidora powstał w 1544 r.

Pietro Andrea Matthioli jako pierwszy opisał pomidora w 1544 r., ustalili autorzy przeglądu opublikowanego w 2022 r. w „PeerJ”. Najstarsze ilustracje pomidora powstały na początku lat 50. XVI w. w Niemczech i Szwajcarii. Flamand Rembert Dodoens opublikował pierwszy wizerunek pomidora w 1553 r. Przegląd objął też wczesne opisy i 13 ilustracji.[9]

Źródło: van Andel T. i in., Sixteenth-century tomatoes in Europe: who saw them, what they looked like, and where they came from , Data odczytu: 2026.10.19

10 Do dziś zachowało się 10 okazów pomidora z XVI w.

Na świecie zachowało się 10 okazów pomidora z XVI w., wynika z przeglądu opublikowanego w 2022 r. Najstarsze zebrali Ulisse Aldrovandi i Francesco Petrollini około 1551 r. Rośliny mogły pochodzić z ogrodu botanicznego w Pizie, którym kierował Luca Ghini. Okaz z zielnika „En Tibi” zebrali Petrollini około 1558 r., więc nie jest to najstarszy zachowany pomidor.[9]

Źródło: van Andel T. i in., Sixteenth-century tomatoes in Europe: who saw them, what they looked like, and where they came from , Data odczytu: 2026.10.19

11 Pomidory jako pierwsze jadły prawdopodobnie 2 narody Europy

Pierwszymi Europejczykami, którzy zaczęli jeść pomidory, były prawdopodobnie 2 narody: Hiszpanie i Włosi. We Francji i w północnej Europie początkowo uprawiano je tylko jako rośliny ozdobne. Botanicy uznali bowiem pomidor za krewnego trującego pokrzyku wilczej jagody, a jako pożywienie budził podejrzenia. Korzenie i liście pomidora rzeczywiście są trujące i zawierają neurotoksynę solaninę.[3]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Tomato , Data odczytu: 2026.10.16

12 Włosi nazwali pomidor „złotym jabłkiem”, a Francuzi być może „jabłkiem miłości”

Co najmniej 2 dawne europejskie nazwy pomidora odwołują się do jabłka. Włoska nazwa „pomodoro” oznacza „złote jabłko”, co sugeruje, że pierwsze pomidory znane w Europie były żółte. Francuska nazwa „pomme d’amour”, czyli „jabłko miłości”, miała podobno nawiązywać do rzekomych właściwości afrodyzjakalnych. Część badaczy uważa jednak, że obie nazwy to przekształcenia określenia „pomme des Mours”, czyli „jabłko Maurów”, którym nazywano bakłażana, bliskiego krewnego pomidora.[3]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Tomato , Data odczytu: 2026.10.16

13 Thomas Jefferson uprawiał pomidory w 1781 r.

W 1781 r. Thomas Jefferson uprawiał pomidory w swojej posiadłości Monticello. Do Ameryki Północnej pomidory trafiły z Europy. W Luizjanie jedzono pomidory już w 1812 r., ale w północno-wschodnich stanach USA dopiero około 1835 r. Powszechną popularność w Stanach Zjednoczonych zdobyły dopiero na początku XX w. Dziś uprawia się je na skalę przemysłową na całym świecie.[3]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Tomato , Data odczytu: 2026.10.16

14 W 1893 r. Sąd Najwyższy USA uznał pomidor za warzywo

10 maja 1893 r. Sąd Najwyższy Stanów Zjednoczonych orzekł w sprawie Nix przeciwko Hedden, że pomidory należy traktować jak warzywa. Spór dotyczył ustawy celnej z 3 marca 1883 r., która nakładała na warzywa cło w wysokości 10% wartości. Sędzia Gray przyznał, że botanicznie pomidory są owocami pnączy, tak jak ogórki, dynie, fasola i groch. Uznał jednak, że wszystkie one są warzywami uprawianymi w ogrodach przydomowych.[10]

Źródło: Legal Information Institute, Cornell Law School, Nix v. Hedden, 149 U.S. 304 (1893) , Data odczytu: 2026.10.19

15 Od 1987 r. pomidor jest zarazem owocem i warzywem stanu Arkansas

W 1987 r. parlament stanu Arkansas ustawą nr 255 nadał różowemu pomidorowi status oficjalnego owocu i zarazem oficjalnego warzywa stanu. Uzasadniono to tym, że pomidor technicznie jest owocem, ale zwykle je się go jak warzywo. Symbol nosi nazwę „South Arkansas Vine Ripe Pink Tomato”. Już w 1956 r. mieszkańcy miasta Warren w hrabstwie Bradley zorganizowali skromny festiwal na cześć tej uprawy.[11]

Źródło: CALS Encyclopedia of Arkansas, Official State Fruit and Vegetable , Data odczytu: 2026.10.19

Hodowla i biotechnologia

16 Współczesne pomidory są około 100 razy większe od dzikiego przodka

Analiza genomów 360 odmian i form pomidora, opublikowana w 2014 r., wykazała, że udomowienie i późniejsza hodowla skupiły się na 2 niezależnych zestawach genów. W efekcie współczesny pomidor jest około 100 razy większy od swojego przodka. Badacze odkryli też zmiany genetyczne odpowiedzialne za różowy kolor owoców i ślad genetyczny typowy dla pomidorów przemysłowych.[12]

Źródło: Lin T. i in., Genomic analyses provide insights into the history of tomato breeding , Data odczytu: 2026.10.16

17 Badanie 398 odmian pokazało, że nowe pomidory mają gorszy smak

W 2017 r. naukowcy zmierzili zawartość związków odpowiedzialnych za smak w 398 odmianach pomidorów: nowoczesnych, dawnych i dzikich. Część z nich ocenili konsumenci. Okazało się, że nowoczesne odmiany handlowe zawierają znacznie mniej wielu ważnych dla smaku związków niż dawne odmiany. Badacze wskazali geny, które wpływają na cukry, kwasy i związki lotne, co ma pomóc przywrócić pomidorom dobry smak.[13]

Źródło: Tieman D. i in., A chemical genetic roadmap to improved tomato flavor , Data odczytu: 2026.10.16

18 W 1994 r. pomidor Flavr Savr został pierwszą dopuszczoną żywnością GMO

W 1994 r. amerykańska Agencja Żywności i Leków (FDA) zezwoliła na sprzedaż pomidora Flavr Savr, pierwszej genetycznie modyfikowanej żywności. Na rynek wprowadziła go firma Calgene z Davis w Kalifornii. Pomidory zmodyfikowano tak, by po zbiorze dłużej pozostawały jędrne. Dzięki temu mogły dłużej dojrzewać na krzaku przed wysyłką do sklepów.[14]

Źródło: National Human Genome Research Institute, 1994: Flavr Savr Tomato , Data odczytu: 2026.10.19

19 W 2021 r. w Japonii trafił do sprzedaży pierwszy pomidor edytowany metodą CRISPR

We wrześniu 2021 r. japońska firma Sanatech Seed zaczęła sprzedawać pomidory Sicilian Rouge, pierwszą żywność edytowaną metodą CRISPR, która trafiła na rynek. Japońskie władze dopuściły ten pomidor w grudniu 2020 r. Zawiera on 4–5 razy więcej kwasu gamma-aminomastowego (GABA) niż zwykła odmiana. W maju 2021 r. firma rozesała bezpłatne sadzonki do około 4200 ogrodników, którzy o nie poprosili.[15]

Źródło: Waltz E., GABA-enriched tomato is first CRISPR-edited food to enter market , Data publikacji: 2021.12.14, Data odczytu: 2026.10.19

20 Fioletowy pomidor z 2 genami lwiej paszczy dopuszczono w USA w 2022 r.

7 września 2022 r. amerykańska służba APHIS wydała pierwszą odpowiedź w nowej procedurze oceny statusu regulacyjnego roślin modyfikowanych genetycznie. Dotyczyła ona fioletowego pomidora firmy Norfolk Plant Sciences, zmodyfikowanego, by zmienić barwę i poprawić wartość odżywczą owoców. Do pomidora dodano 2 geny z lwiej paszczy, które zwiększają zawartość antocyjanów. Firmę założyli naukowcy z Norwich: prof. Cathie Martin z John Innes Centre i Jonathan Jones z Sainsbury Laboratory.[16][17]

Źródła: Lusvardi C., Seed Today, APHIS issues first regulatory status review response: Norfolk Plant Sciences purple tomato , Data publikacji: 2022.09.08, Data odczytu: 2026.10.19, Data odczytu: 2026.10.19; Chemistry World, Genetically modified purple tomatoes receive US approval , Data odczytu: 2026.10.19

Uprawa pomidorów

21 Krzak pomidora może rozrastać się na 180 cm

Pomidory są zwykle mocno rozgałęzione i rozrastają się na 60–180 cm, a gdy owocują, częściowo się płożą. Ich owłosione, intensywnie pachnące liście mają do 45 cm długości. Żółte kwiaty o 5 płatkach mają około 2 cm średnicy i zwisają w gronach. Pomidory potrzebują ciepła i dużo słońca, dlatego w chłodniejszym klimacie uprawia się je głównie w szklarniach.[3]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Tomato , Data odczytu: 2026.10.16

22 Pomidor potrzebuje od 90 do 150 dni, by wydać plon

Okres wegetacji pomidora trwa od 90 do 150 dni, podaje FAO. Pomidor najlepiej rośnie przy średniej temperaturze dobowej 18–25°C i temperaturze nocnej 10–20°C. Temperatura powyżej 25°C przy dużej wilgotności i silnym wietrze obniża plony. Nasiona wysiewa się zwykle do rozsadników, wschodzą w ciągu 10 dni, a siewki przesadza się na pole po 25–35 dniach.[18]

Źródło: FAO, Land & Water, Tomato , Data odczytu: 2026.10.19

23 Korzenie pomidora sięgają do 1,5 m w głąb gleby

W głębokiej glebie korzenie pomidora sięgają do około 1,5 m, a największą głębokość osiągają około 60 dni po posadzeniu, podaje FAO. Ponad 80% wody roślina pobiera jednak z wierzchniej warstwy o grubości 0,5–0,7 m. Na polu sadi się około 40 000 roślin na hektar. Dobry plon handlowy z nawadnianej uprawy to 45–65 t owoców z hektara, a 80–90% ich masy stanowi

woda.[18]

Źródło: FAO, Land & Water, Tomato , Data odczytu: 2026.10.19

24 W 2004 r. trzmiele zapylały 40 000 ha upraw pomidorów

W 2004 r. hodowlane trzmiele zapylały 40 000 ha upraw pomidorów o wartości 12 mld euro, podają autorzy przeglądu z 2006 r. Pomidory szklarniowe to najważniejsza uprawa zapylana przez trzmiele z hodowli. Do tego celu wykorzystuje się głównie trmiela ziemnego z Eurazji oraz północnoamerykański gatunek *Bombus impatiens*. [19]

Źródło: Velthuis H.H.W., van Doorn A., A century of advances in bumblebee domestication and the economic and environmental aspects of its commercialization for pollination , Data odczytu: 2026.10.19

25 Pomidorom zagraża co najmniej 6 rodzajów chorób i szkodników

Britannica wymienia co najmniej 6 zagrożeń dla pomidorów: więdnienie bakteryjne, alternariozę, wirusa mozaiki, fuzaryjne więdnienie, nicienie i gąsienice zawisaka. Pomagają płodozmian, środki ochrony roślin i odporne odmiany. Do wyhodowania odpornych odmian wykorzystano drobny, blisko spokrewniony pomidor porzeczkowy. Regularne podlewanie chroni owoce przed suchą zgnilizną wierzchołkową i pękaniem. [3]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Tomato , Data odczytu: 2026.10.16

26 Na stacji kosmicznej z pomidorów zebrano tylko 12 dojrzałych owoców

Eksperyment NASA VEG-05 dał na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej tylko 12 dojrzałych pomidorów, choć w testach naziemnych zebrano ponad 100 owoców. Pomidory odmiany Red Robin poleciały na stację z misją SpaceX CRS-26, wystrzeloną 22 listopada 2022 r. Uprawa trwała zaplanowane 100 dni. Był to pierwszy raz, gdy w kosmosie kilka roślin pomidora wyhodowano aż do owocowania. [20]

Źródło: NASA, Cawley J., NASA Teams Persevere Through Plant Challenges in Space , Data publikacji: 2023.04.20, Data odczytu: 2026.10.19

Rekordy

27 Najcięższy pomidor ważył 7,661 kg

Najcięższy pomidor zarejestrowany przez Księgę Rekordów Guinnessa ważył 7,661 kg i miał 99 cm obwodu. Wyhodował go Dan Sutherland na farmie w Walla Walla w stanie Waszyngton, a zważono go 19 lipca 2025 r. Był to owoc odmiany Domingo. Nieco ponad tydzień wcześniej ten sam hodowca zebrał pomidor ważący 7,121 kg. Jeszcze wcześniej rekord 5,284 kg z 2022 r. należał do Dela i Julie Faust. [21]

Rekord Źródło: Guinness World Records, Heaviest tomato , Data odczytu: 2026.10.19

28 Na jednym pędzie wyrosło 1269 pomidorków koktajlowych

Douglas Smith z hrabstwa Hertfordshire w Wielkiej Brytanii wyhodował w 2021 r. 1269 pomidorków koktajlowych na jednym pędzie. Kilka tygodni wcześniej ustanowił rekord 839 owoców, który sam potem pobił. Poprzedni rekord, 488 pomidorów, utrzymywał się ponad 10 lat. Pierwszy rekord w tej kategorii, 121 owoców, ustanowiono w 1997 r. [22]

Rekord Źródło: Guinness World Records, UK gardener grows 1,269 tomatoes on one stem breaking his own record , Data publikacji: 2022.03.18, Data odczytu: 2026.10.19

29 Jeden krzak pomidora dał w rok 32 194 owoce

Najwięcej pomidorów zebranych z jednej rośliny w ciągu roku to 32 194 sztuki o łącznej masie 522,464 kg. Rekordowy krzak rósł w ramach projektu naukowego w parku Epcot w Walt Disney World na Florydzie. Zbiory trwały od końca maja 2005 r. do kwietnia 2006 r., a rekord odnotowano 20 kwietnia 2006 r.[23]

Rekord Źródło: Guinness World Records, Most tomatoes harvested from one plant in one year , Data odczytu: 2026.10.19

30 Najwyższa roślina pomidora miała 19,8 m

Najwyższa roślina pomidora na świecie miała 19,8 m wysokości, czyli około 65 stóp. Wyhodowała ją firma Nutriculture Ltd w miejscowości Mawdesley w hrabstwie Lancashire w Wielkiej Brytanii. Według opisu Księgi Rekordów Guinnessa roślina osiągnęła tę wysokość 11 maja 2000 r.[24]

Rekord Źródło: Guinness World Records, Tallest tomato plant , Data odczytu: 2026.10.19

Produkcja i kuchnia

31 Na świecie zebrano w 2023 r. ponad 192 mln t pomidorów

W 2023 r. światowa produkcja pomidorów osiągnęła rekordowe ponad 192 mln t, wynika z danych FAO. W ciągu 10 lat rosła średnio o 1,5% rocznie. Największym producentem są Chiny z ponad 70 mln t. Do przetwórci trafia 23% zbiorów, a ponad 3/4 pomidorów je się na świeżo. Starsze dane FAO mówiły o około 100 mln t z 3,7 mln ha.[25][18]

Źródła: Colvine S., Tomato News, Fresh versus processed tomato production in 2023 , Data publikacji: 2025.05.19, Data odczytu: 2026.10.19, Data odczytu: 2026.10.19; FAO, Land & Water, Tomato , Data odczytu: 2026.10.19

32 Unia Europejska zebrała w 2024 r. 16,8 mln t pomidorów

W 2024 r. rolnicy w UE zebrali 16,8 mln t pomidorów, o 5% więcej niż rok wcześniej, podaje Eurostat. Największym producentem były Włochy z 36% unijnych zbiorów. Kolejne miejsca zajęły Hiszpania (27%) i Portugalia (10%). W 2022 r. udział Włoch wynosił 40%, Hiszpanii 24%, a Portugalii 9%.[26][27]

Źródła: Eurostat, How much fruit and vegetables does the EU harvest? , Data publikacji: 2025.08.25, Data odczytu: 2026.10.19, Data odczytu: 2026.10.19; Eurostat, Fruit and vegetable production in 2022 , Data publikacji: 2024.03.01, Data odczytu: 2026.10.19

33 Pomidory to ulubione warzywo 39% Polaków

Pomidory wskazało jako ulubione warzywo 39% Polaków, a ogórki 23%, podaje strategia Funduszu Promocji Owoców i Warzyw na 2025 r. Ten sam dokument wymienia Polskę wśród znaczących producentów pomidorów w UE. Polska jest też największym unijnym producentem jabłek, czarnej porzeczki, kapusty białej i pieczarek.[28]

Źródło: Komisja Zarządzająca Funduszu Promocji Owoców i Warzyw, Strategia promocji dla branży owoców i warzyw na 2025 rok , Data publikacji: 2024.06.11, Data odczytu: 2026.10.19

34 Z pomidorów robi się co najmniej 6 rodzajów przetworów

Z pomidorów robi się co najmniej 6 rodzajów przetworów, bo duża część światowych zbiorów trafia do przetwórci. Są to: pomidory w puszkach, sok pomidorowy, keczup, przecier, koncentrat i suszone pomidory. Pomidory je się też na surowo w sałatkach, gotowane, marynowane i jako składnik wielu dań, a we Włoszech robi się z nich gęste sosy.[3]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Tomato , Data odczytu: 2026.10.16

Pomidory w liczbach

Parametr | Wartość

Światowa produkcja (2023) | ponad 192 mln t

Produkcja w UE (2024) | 16,8 mln t

Okres wegetacji | 90–150 dni

Optymalna średnia temperatura dobową | 18–25°C

Głębokość korzeni | do ok. 1,5 m

Różnica DNA: pomidor uprawny a dziki pomidor porzeczkowy | 0,6%

Dźwięki odwodnionej rośliny | ok. 35 na godzinę

Najcięższy pomidor | 7,661 kg

Najwyższa roślina pomidora | 19,8 m

Owoce z 1 rośliny w ciągu roku (rekord) | 32 194

Źródła danych: Tomato News (dane FAO), Eurostat, FAO, Nature, Cell, Guinness World Records. Stan na 19 października 2026 r.

Mity i fakty o pomidorach

CZĘŚCIOWO PRAWDA

„Pomidor to warzywo”

Botanicznie pomidor to owoc, a dokładnie jagoda, bo powstaje z zalążni kwiatu i zawiera nasiona, ale w żywieniu uznaje się go za warzywo.[1][2]

Źródła: Encyclopaedia Britannica, Tomato, <https://www.britannica.com/plant/tomato>, Data odczytu: 2026.10.16, Data odczytu: 2026.10.19; Encyclopaedia Britannica, Petruzzello M., Is a Tomato a Fruit or a Vegetable? , Data odczytu: 2026.10.19

FAŁSZ

„Sąd Najwyższy USA orzekł, że pomidor botanicznie jest warzywem”

W 1893 r. sąd przyznał, że botanicznie pomidory są owocami, ale na potrzeby ustawy celnej uznał je za warzywa, bo tak się ich używa.[10]

Źródło: Legal Information Institute, Cornell Law School, Nix v. Hedden, 149 U.S. 304 (1893) , Data odczytu: 2026.10.19

FAŁSZ

„Cała roślina pomidora jest jadalna”

Korzenie i liście pomidora są trujące, bo zawierają neurotoksynę solaninę.[3]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Tomato , Data odczytu: 2026.10.16

FAŁSZ

„Rośliny takie jak pomidor nie wydają żadnych dźwięków”

Odwodnione pomidory wydają średnio 35 ultradźwięków na godzinę, które można nagrać mikrofonem z odległości.[8]

Źródło: Khait I. i in., Sounds emitted by plants under stress are airborne and informative , Data odczytu: 2026.10.19

FAŁSZ

„Nowoczesne odmiany pomidorów są smaczniejsze od dawnych”

Badanie 398 odmian wykazało, że nowoczesne pomidory handlowe mają znacznie mniej związków odpowiedzialnych za smak niż dawne odmiany.[13]

Źródło: Tieman D. i in., A chemical genetic roadmap to improved tomato flavor , Data odczytu: 2026.10.16

Źródła

1. Encyclopaedia Britannica, Tomato, <https://www.britannica.com/plant/tomato>, Data odczytu: 2026.10.16. Data odczytu: 2026.10.19.
2. Encyclopaedia Britannica, Petruzzello M., Is a Tomato a Fruit or a Vegetable?. Adres: <https://www.britannica.com/story/is-a-tomato-a-fruit-or-a-vegetable>. Data odczytu: 2026.10.19.
3. Encyclopaedia Britannica, Tomato. Adres: <https://www.britannica.com/plant/tomato>. Data odczytu: 2026.10.16.
4. Huang J. i in., Nuclear phylogeny and insights into whole-genome duplications and reproductive development of Solanaceae plants. Wydawca: Plant Communications. Wydanie: t. 4, nr 4, 2023. Strony: 100595. Adres: <https://doi.org/10.1016/j.xplc.2023.100595>. Data odczytu: 2026.10.16.
5. Tomato Genome Consortium (Sato S. i in.), The tomato genome sequence provides insights into fleshy fruit evolution. Wydawca: Nature. Wydanie: t. 485, nr 7400, 2012. Strony: 635–641. Adres: <https://doi.org/10.1038/nature11119>. Data odczytu: 2026.10.19.
6. Zhang Z. i in., Ancient hybridization underlies tuberization and radiation of the potato lineage. Wydawca: Cell. Wydanie: t. 188, 2025. Adres: <https://doi.org/10.1016/j.cell.2025.06.034>. Data odczytu: 2026.10.19.
7. Tomato Genetics Resource Center, University of California Davis, Wild Species Accessions. Adres: <https://tgrc.ucdavis.edu/wildspecies>. Data odczytu: 2026.10.19.
8. Khait I. i in., Sounds emitted by plants under stress are airborne and informative. Wydawca: Cell. Wydanie: t. 186, nr 7, 2023. Strony: 1328–1336.e10. Adres: <https://doi.org/10.1016/j.cell.2023.03.009>. Data odczytu: 2026.10.19.
9. van Andel T. i in., Sixteenth-century tomatoes in Europe: who saw them, what they looked like, and where they came from. Wydawca: PeerJ. Wydanie: t. 10, 2022. Strony: e12790. Adres: <https://doi.org/10.7717/peerj.12790>. Data odczytu: 2026.10.19.
10. Legal Information Institute, Cornell Law School, Nix v. Hedden, 149 U.S. 304 (1893). Adres: <https://www.law.cornell.edu/supremecourt/text/149/304>. Data odczytu: 2026.10.19.
11. CALS Encyclopedia of Arkansas, Official State Fruit and Vegetable. Adres: <https://encyclopediaofarkansas.net/entries/official-state-fruit-and-vegetable-3156/>. Data odczytu: 2026.10.19.
12. Lin T. i in., Genomic analyses provide insights into the history of tomato breeding. Wydawca: Nature Genetics. Wydanie: t. 46, nr 11, 2014. Strony: 1220–1226. Adres: <https://doi.org/10.1038/ng.3117>. Data odczytu: 2026.10.16.
13. Tieman D. i in., A chemical genetic roadmap to improved tomato flavor. Wydawca: Science. Wydanie: t. 355, nr 6323, 2017. Strony: 391–394. Adres: <https://doi.org/10.1126/science.aal1556>. Data odczytu: 2026.10.16.

14. National Human Genome Research Institute, 1994: Flavr Savr Tomato. Adres: <https://www.genome.gov/25520336/online-education-kit-1994-flavr-savr-tomato/>. Data odczytu: 2026.10.19.
15. Waltz E., GABA-enriched tomato is first CRISPR-edited food to enter market. Wydawca: Nature Biotechnology. Adres: <https://doi.org/10.1038/d41587-021-00026-2>. Data publikacji: 2021.12.14. Data odczytu: 2026.10.19.
16. Lusvardi C., Seed Today, APHIS issues first regulatory status review response: Norfolk Plant Sciences purple tomato. Adres: <https://www.seedtoday.com/article/281768/aphis-issues-first-regulatory-status-review-response-norfolk-plant-sciences-purple-tomato>. Data publikacji: 2022.09.08, Data odczytu: 2026.10.19. Data odczytu: 2026.10.19.
17. Chemistry World, Genetically modified purple tomatoes receive US approval. Adres: <https://chemistryworld.com/news/genetically-modified-purple-tomatoes-receive-us-approval/4016257.article>. Data odczytu: 2026.10.19.
18. FAO, Land & Water, Tomato. Adres: <https://www.fao.org/land-water/databases-and-software/crop-information/tomato>. Data odczytu: 2026.10.19.
19. Velthuis H.H.W., van Doorn A., A century of advances in bumblebee domestication and the economic and environmental aspects of its commercialization for pollination. Wydawca: Apidologie. Wydanie: t. 37, nr 4, 2006. Strony: 421–451. Adres: <https://doi.org/10.1051/apido:2006019>. Data odczytu: 2026.10.19.
20. NASA, Cawley J., NASA Teams Persevere Through Plant Challenges in Space. Adres: <https://www.nasa.gov/missions/station/nasa-teams-persevere-through-plant-challenges-in-space/>. Data publikacji: 2023.04.20. Data odczytu: 2026.10.19.
21. Guinness World Records, Heaviest tomato. Adres: <https://www.guinnessworldrecords.com/world-records/heaviest-tomato>. Data odczytu: 2026.10.19.
22. Guinness World Records, UK gardener grows 1,269 tomatoes on one stem breaking his own record. Adres: <https://www.guinnessworldrecords.com/news/2022/3/uk-gardener-grows-1-269-tomatoes-on-one-stem-breaking-his-own-record-695693>. Data publikacji: 2022.03.18. Data odczytu: 2026.10.19.
23. Guinness World Records, Most tomatoes harvested from one plant in one year. Adres: <https://www.guinnessworldrecords.com/world-records/most-tomatoes-harvested-from-one-plant-in-one-year>. Data odczytu: 2026.10.19.
24. Guinness World Records, Tallest tomato plant. Adres: <https://www.guinnessworldrecords.com/world-records/tallest-tomato-plant>. Data odczytu: 2026.10.19.
25. Colvine S., Tomato News, Fresh versus processed tomato production in 2023. Adres: <https://tomatonews.com/?p=12601>. Data publikacji: 2025.05.19, Data odczytu: 2026.10.19. Data odczytu: 2026.10.19.
26. Eurostat, How much fruit and vegetables does the EU harvest?. Adres: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/w/ddn-20250825-1>. Data publikacji: 2025.08.25, Data odczytu: 2026.10.19. Data odczytu: 2026.10.19.
27. Eurostat, Fruit and vegetable production in 2022. Adres: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20240301-1>. Data publikacji: 2024.03.01. Data odczytu: 2026.10.19.
28. Komisja Zarządzająca Funduszu Promocji Owoców i Warzyw, Strategia promocji dla branży owoców i warzyw na 2025 rok. Adres: <https://www.gov.pl/attachment/42e70ec6-1f3f-4a18-97c4-6401a3b1aa3f>. Data publikacji: 2024.06.11. Data odczytu: 2026.10.19.